

Особисті мотиви формуються відповідно до створення відповідних можливостей на рівні керівництва установи, організації чи навіть всієї галузі (на рівні Міністерства соціальної політики України). Тому, важливо, щоб соціальні працівники знали про свої можливості і перспективи в рамках професійної діяльності. Процес інформування має забезпечувати безпосереднє керівництво конкретної установи чи організації.

Також важливими є і особисті компетенції соціального працівника, які впливають на його успішність в професійній діяльності, зокрема: навички цілепокладання, лідерські якості, вміння працювати в команді, стресостійкість, позитивне мислення, толерантність, тактовність, доброзичливість, відповідальність, терпіння, комунікабельність, креативність та інші. Ці компетенції формуються в процесі професійної підготовки фахівців соціальної роботи у відповідних закладах вищої освіти. Тому, важливо, щоб особи, які працюють в установах соціального захисту населення мали відповідну освіту, а тому були вже зорієнтовані на досягнення професійного успіху.

Таким чином, проблема мотивації досягнення успіху у професійній діяльності соціальних працівників є надзвичайно актуальною та важливою. Соціальні працівники, що мотивовані на успіх, є дуже ефективними і перспективними у професійній діяльності. Подальшого дослідження потребують методи, що сприятимуть підвищенню мотивації досягнення успіху в професійній діяльності у соціальних працівників.

Список використаних джерел

1. Децюк Т. М. Особливості формування мотивації досягнення успіху у професійній діяльності соціальних працівників. *Молодий вчений*. № 12. 2017. С. 366-369.
2. Матієнко Т. Особливості мотивації професійної діяльності правоохоронців. *Національний юридический журнал: теорія и практика*. 2019. С. 109-112. – URL: http://www.jurnalujuridic.in.ua/archive/2019/2/part_1/25.pdf (дата звернення 1.10.2020).
3. Нечепорук І. Підвищення мотивації до дослідницької діяльності як одна з педагогічних умов формування дослідницьких умінь майбутніх менеджерів. – URL: file:Ріпро_2014_3_27.pdf. (дата звернення 9.09.2020).
4. Тетерич Н. В. Наукове обґрунтування основних підходів до мотивації фармацевтичних працівників. *Фармацевтичний часопис*. № 3. 2015. С. 44-47.

Гапон К. С.,

студентка IV курсу, гр. СР-171

Науковий керівник – Острянка Т. С., канд. пед. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ У ПОДОЛАННІ НАСИЛЬСТВА У СІМ'ЯХ

Насильство – соціальна проблема ХХІ століття, яка міцно вкоренилась у різних сферах суспільного життя. Це асоціальне явище має різні форми та прояви, яке може торкатися людей у всіх сферах життєдіяльності. Особливо гострою проблема насильства постає у сімейних відносинах. Підтвердженням

цьому є дані ООН: принаймні від одного з видів домашнього насильства в Україні щороку страждає понад 1,1 мільйона жінок [2].

Проблему насильства у своїх працях розглядали: А. Андреева, Б. Гузиков, Г. Божович, О. Бодальов, С. Голод, Л. Максименко, Л. Виготський, В. Столін, Л. Орбан-Лембрик та інші [1].

Соціальна робота як каталізатор якісних змін у суспільстві не може не реагувати на таку проблему як насильство. Саме тому соціальна сфера представляє собою реально діючі установи, які функціонують з метою подолання насильства: центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, притулки для постраждалих осіб, притулки для дітей, центри соціально-психологічної реабілітації дітей, центри медико-соціальної реабілітації постраждалих осіб, центри надання соціальних послуг в громадах, кризові центри, інші заклади, установи та організації (їх структурні підрозділи), які надають соціальні послуги постраждалим особам, мобільні бригади соціально-психологічної допомоги постраждалим особам.

Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді відіграє досить вагомую роль у подоланні насильства, адже в першу чергу він надає інформацію особам, які є постраждалими від домашнього насильства про їх права та можливість отримання допомоги. За результатами оцінки потреб потерпілого центр надає відповідні послуги з соціального супроводу, консультивання, соціальної профілактики, соціальної інтеграції та реінтеграції, кризового та екстреного втручання, медіації. Варто зазначити, що центр у взаємодії з іншими соціальними установами допомагає та сприяє у працевлаштуванні постраждалої особи. Також центр наділений повноваженнями утворювати спеціалізовані служби підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, зокрема мобільні бригади соціально-психологічної допомоги, притулки у формі структурних підрозділів центру [3].

Притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства підтримує осіб, які постраждали від домашнього насильства. Завдання притулку – забезпечення безпечного місця проживання постраждалим особам терміном до трьох місяців. Під житлом розуміють створення безпечних соціально-побутових умов для перебування постраждалих осіб у притулку (забезпечення в межах наявних ресурсів продуктами харчування, надання можливості збереження документів, користування душем, пральною машиною, м'яким інвентарем). Окрім цього притулок надає психологічну, юридичну допомогу, інформаційні та консультативні послуги [4]. Тобто притулок є безпосереднім місцем проживання для потерпілих осіб внаслідок насильства, де надаються необхідні першочергові послуги.

Притулок для дітей служби у справах дітей виступає закладом соціального захисту дітей, які постраждали від насильства в сім'ї. У притулку може перебувати особа віком від трьох до вісімнадцяти років терміном не більше ніж дев'яносто діб. Діти, які перебувають у притулку навчаються у закладах системи загальної середньої освіти. Також дітям надаються юридичні, психологічні, корекційно-реабілітаційні послуги та соціальний

супровід. Центр соціально-психологічної реабілітації дітей у свою чергу також виступає закладом соціального захисту дітей для тривалого або денного перебування дітей. Центром надаються комплексні соціальні, психологічні, педагогічні, медичні та юридичні послуги, які спрямовані на допомогу дитині, яка пережила насильство [5]. Дані заклади призначені для дітей, над якими здійснено насильство та спрямовані на підтримку та допомогу.

Якщо особа, яка постраждала від насильства має дитину, то вона може звернутися до денного центру соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від насильства та насильства та/або насильства за ознакою статі. Даний центр надає комплексну соціально-психологічну та первинну правову допомогу, а також соціальні послуги вищезазначеним особам. За потреби особа з дитиною може скористатися спеціально обладнаним при денному центрі приміщенням для короткострокового або цілодобового перебування («кризова кімната») [5].

Підсумовуючи вище згадане, варто зазначити, що роль соціальних служб у протидії та подоланні насильства полягає у наданні досить широкого та змістовного спектру послуг: від надання безпечного з базовими умовами житла, до психологічної, правової та соціально-педагогічної підтримки. Вищеперераховані заклади у взаємодії між собою допомагають постраждалим особам конкретними видами послуг. Домашнє насильство може виникати на мікрорівні, зачіпаючи одну сім'ю, але це також макро-проблема, що вимагає втручання та допомоги з боку соціальних служб. Соціальні працівники у свою чергу виступають представниками тієї чи іншої соціальної установи та беруть участь у наданні послуг особам. Значна поширеність домашнього насильства вимагає від соціального працівника розвинену систему знань та умінь щодо протидії насильства на усіх рівнях.

Список використаних джерел

1. Бездверний Ю. Ю., Колінько М. В. Історико-філософські підвалини проблеми соціального насильства. *Соціальна філософія*. 2010. № 3. С. 175-183. URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/33637/166-Bezdverniy.pdf?sequence=1>.

(дата звернення 11.10.2020)

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ 16 днів активізму проти гендерно зумовленого насильства в Україні Orange the World: Generation Equality Stands Against Rape Покоління рівності проти зґвалтувань // Організація Об'єднаних Націй в Україні. URL: <http://www.un.org.ua/ua/informatsiyniy-tsentru/news/4781-informatsiynyy-byulet-en-16-dniv-aktyvizmu-proty-genderno-zumovlenoho-nasylstva-v-ukraini-orange-the-world-generation-equality-stands-against-rape-pokolinnia-rivnosti-proty-zgvaltuvan>. (дата звернення 18.10.2020).

3. Положення «Про центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді» від 01.08.2013 № 573 Із змінами, внесеними згідно (Із Постановою № 43 від 23.01.2019, КМУ). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/573-2013-%D0%BF#n11>. (дата звернення 21.10.2020)

4. Постанова «Про затвердження Типового положення про притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі» від 22.08.2018 № 655. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/655-2018-%D0%BF>. (дата звернення 7.09.2020)

5. Постанова «Про Типове положення про притулок для дітей служби у справах дітей» від 09.06.1997 № 565. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/565-97-%D0%BF>. (дата звернення 11.10.2020)